

Vytautas Ignas 1971 m. Nuotrauka iš Lietuvos dailės muziejaus archyvo

VYTAUTAS IGNAS

2009 m. vasario 18 d., Vilniuje, eidamas 85-uosius metus, mirė garsus lietuvių išėivijos dailininkas, Lietuvos dailininkų sąjungos Garbės narys Vytautas Ignas. Vasario 23 d. jis palaidotas Vilniaus Antakalnio kapinių Menininkų kalnelyje.

V. Ignas daugiausia kūrė išėivijoje (JAV, Konektikuto valst., Ašforde). Jis paliko apie 150 lino ir medžio raižinių, 200 tapybos paveikslių, 100 mišrios technikos kūrinių, 300 piešinių, me-

dinių mozaikų, vitražų projektų. Tai ypatingai Lietuvai nusipelnęs kūrėjas. Dar 1971 m. atsiantęs vertingiausių darbų parodą į Vilnių, po eksponavimo visą kolekciją padovanojo Tėvynei – perdavė ją Lietuvos dailės muziejui. Vėliau, jau atgimimo metais ir atkūrus Nepriklausomybę, Lietuvos muziejams dar dovanojo unikalią nacionalinės vertės kolekciją, kuri yra neįkainojamas meninis mūsų kultūros turtas. Iš šios kolekcijos 30 geriausių tapybos, grafikos, akvarelės darbų, spalvotų piešinių buvo perduota saugoti Lietuvos dailės muziejui, 295 tapybos ir grafikos kūriniai – Nacionaliniam M. K. Čiurlionio dailės muziejui, 32 tapybos darbai, piešiniai, grafikos kūriniai (tarp jų ir 12 kūrinių ciklas „Zodiako ženklai“) – Žemaičių dailės muziejui Plungėje, 5 grafikos kūriniai – Žemaičių muziejui „Alka“, nemažai vertingų kūrinių – Kauno arkivyskupijai, Telšių kunigų seminarijai.

1971–2008 m. V. Ignas Lietuvos muziejams padovanojo savo kūrybos aukso fondą – 413 geriausių kūrinių. Jo darbų saugoma ir Kanadoje, ir JAV: Pasaulio Lietuvių muziejuje Lemonte, „Alkos“ archyve Putname, pas daugelį privačių asmenų.

2006 m. dailininkas su žmona Birute sugrįžo į Lietuvą ir apsigyveno Vilniuje.

Vytautas Ignas (iki 1958 m. – Ignatavičius) gimė 1924 m. gegužės 16 d. Raseinių apskrities Kalnųjų valsčiaus Zacižos kaime. Studijuodamas dailę, mokėsi iš Justino Vienožinskio, Antano Gudaičio. Kaune, Vilniuje, vėliau, gyvendamas Vokietijoje ir už Atlanto, – iš Telesforo Valiaus, Viktoro Vizgirdos ir kitų iškilų ano meto menininkų. Gyveno Čikagoje, Klivlende, Niujorke ir Ašforde sodyboje, lietuviškai pavadintoje Giraitė. Įkvėpimo Vytautas Ignas sėmėsi iš lietuvių tautosakos ir tautodailės. Per savo gyvenimą su-

rengė daugiau kaip 30 individualių kūrybos parodų. Tiek išėivijoje, tiek ir Lietuvoje aktyviai dalyvaudavo dailininkų grupinėse kūrybos parodose. Tapytojas Aloyzas Stasiulevičius Igno kūrinius yra pavadinęs „skaistumu šviečiančiais paveikslais“. 2001 m. Lietuvos dailės muziejus apie dailininką V. Igną išleido knygą-albumą „Vytautas Ignas“, kuriame išsamiai pristatoma dailininko kūryba, dalyvavimas parodose, publikuojami atsiminimai. Knygos įvadiniam straipsnyje dr. N. Tumėnienė rašo: „Vytautas Ignas Lietuvai brangus ne vien todėl, kad yra nepaprastai savitas dailininkas. Be galo artima ir suprantama jo pasaulėjauta. Žavėdamasis šimtmečių nugludintomis poetinėmis metaforomis, aukštinančiomis gaivališka gamtos prigimti, jis sugebėjo plačiai suvoktas liaudies kūrybos tradicijas įpinti į modernius pasaulio ritmus. Ekspresija alsuojančiuose kūriniuose nenutyla tolimas lietuvių dainų aidas, neblėsta simbolinė pasakų poetika, kurioje mitologiškas gyvybės medžio įvaizdis, saulės, mėnulio, žalčio, jaučio, ugnies ir vaidilučių simboliai persipina su krikščioniškosios kultūros ženklais, Lietuvos istorijos bei etnografijos palikimu, šiuolaikiškos buities ir žydinčios gamtos vaizdais. Tai itin akivaizdu Igno estampų cikle, skirtame Lietuvai bei atskiriems jos regionams.“

Nors ilgai gyveno svetur, išėivijoje, Vytautas Ignas išliko vienu lietuviškiausių mūsų tapytojų. Jis praplėtė mums įprastą tradicijų sampratą, siejamą su dramatiška tapyba, sugebėjo savo tapyboje sujungti senąją baltiškąją pasaulėjautą su XX a. profesionaliojo meno siekiais. Jo kūrybinis palikimas yra šalia tokių ištikimų Lietuvos dvasiai rašytojų kaip Kazys Bradūnas.

Tekstas parengtas pagal Lietuvos dailininkų sąjungos ir Lietuvos dailės muziejaus informaciją

Iš kairės: „Senoje žemaičių kopyčioje“. 1962 m.; Autoportretas. 1987 m.; „Gyvybės medis“. 1981 m.